

Svar på fråga 2025/26:781 av Martin Kinnunen (SD) Producentansvar för engångsplast

Martin Kinnunen har frågat mig vilka åtgärder jag och regeringen avser att vidta för att skapa ett sammanhållet producentansvar som möter syftet med engångsplastdirektivet.

EU:s engångsplastdirektiv innehåller en rad åtgärder för hur medlemsländerna ska komma till rätta med vissa plastprodukters negativa påverkan på miljön. Vissa engångsartiklar av plast förbjuds medan andra ska minska i förbrukning. De produkter som regleras i direktivet är sådana som förekommer mest i mätningar av nedskräpning, både på land och i hav, och som därför är särskilt problematiska. Enligt engångsplastdirektivet ska producenter täcka den kostnad som uppstår när deras produkter skräpar ner. Det inkluderar både kostnaden för att städa upp och hanteringen av det insamlade avfallet. Direktivets främsta mål är att minska mängden avfall. Engångsplastdirektivet är infört i Sverige med hjälp av en rad förordningar.

Det finns producentansvar som reglerar annat än nedskräpning.

I Sverige har vi producentansvar för nio produktgrupper, det gäller alltså inte enbart för vissa engångsplaster.

Produktgrupperna är ballonger, batterier, bilar, däck, elutrustning, fiskeredskap som innehåller plast, förpackningar, vissa tobaksvaror och filter samt våtservetter.

Producentansvaret bygger på principen om att förorenaren betalar. Naturvårdsverket genomför regelbundna skräpmätningar för att säkerställa att producenterna endast betalar för den nedskräpning som utgörs av deras produkter.

Avgifter för uppstädning av skräp på allmänna platser och insamling av avfall i offentliga miljöer styrs av förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter. Avgifterna är utformade så att kommunernas kostnad för städning, planering och administration ska täckas. Denna information rapporteras till Naturvårdsverket från respektive kommun. Syftet med rapporteringen är att kommunerna ska bli korrekt ersatta.

Regeringen följer tillämpningen av regelverket noggrant.

Naturvårdsverket har därför fått i uppdrag att lämna förslag om hur insamlingen av förpackningsavfall kan samordnas med insamlingen av annat avfall, vilket kan bidra till ökad effektivitet och bättre helhetslösningar.

En av regeringens prioriteringar är att arbeta med regelförenklingar som underlättar för näringslivet samt att minska administrativa bördor.

Stockholm den 13 maj 2026

Johan Britz